

● Zákányszéken Mi mennyi?

● Munkatársunktól

Hogy egy települési önkormányzat költségvetésébe mi mindennek, s milyen összegekkel kell beleférnie, sokszor nem is gondolja a polgár. Éppen ezért kukkantottunk most bele néhány számadat erejéig a zákányszékiek „zsebébe”. Például: a községi mázsaház működtetésére 479 ezer, a közvilágításra 1,7 millió, köztisztasági tevékenységre 400 ezer, a sportcsarnok működtetésére 1,875 millió, a temető fenntartására 859 ezer, egészségügyi és szociális ellátásra 14,563 millió, a különféle civil szervezetek támogatására pedig 2,52 millió forintot tud szánni Zákányszék önkormányzata 1997-ben.

Bordányi falunapok

● Munkatársunktól

Hagyományosan pünkösdkor, idén május 18-19-én rendezik meg a bordányi falunapokat, szokás szerint igen gazdag programmal.

Vasárnap. Reggel fél 8-kor szentmisével kezdődik a nap a katolikus templomban. Fél 10-kor lesz a falunapok ünnepélyes megnyitója a Szent István téren, köszöntőt mond *Lehmann István*, a megyei közgyűlés elnöke. Ugyanitt adják át az idei díszpolgári címet is, ma még titok, hogy kinek. Innen irány a Faluház parkja, s két napig nem is érdemes onnan elmenni. Elég sorolni is: apátfalvi fúvósok, tánc, 11 órától a *Pavane* együttes történelmi táncbemutatója, 12-től a szegedi *Drink Panther* együttes muzsikál, fél 2-től pedig már a countryzené a színpad, fellép a szolnoki *Cécó* együttes, amelyet egy órával később követ a *Zola zenekar* a szomszédokból, Öt-tömörrel. Egy újabb lélegzetle: 4 órától a színpadon *Csala Zsuzsa, Lóránd Lenke* és *Dömsödi Farkas Bálint*, majd este 6-tól *Bajor Imre, Gálházi László* és *Liliom Károly* szórakoztatja a nagyszámú közönséget. Még később, este fél 8-kor *Sasvári Sándor* énekel egészen fél 9-ig, amikor is következik a Tisza Lajos szakközépiskola dívatbemutatója, majd kezdődik a bál az önkormányzati étteremben – játszik a *Zsombóys* együttes.

Hétfő. Programok a sport jegyében: 9 órától mezei futóverseny és közlekedési vetélkedő (kerékpárosoknak és segédmotorosoknak), 10-től kerékpárverseny, 11-től az általános iskolások tornabemutatója. A Faluház parkját még a versenyek alatt sem szabad magára hagyni, hisz 9 órakor kezdődik a nyugdíjasklubok előadójának kifestésű táncjátékja. Délben ismét hangol a *Drink Panther*, s fél 2-től a bordányi Pro-Art Tánctudató kezdő és haladó gyermekműködés mutatják be, mit tudnak, majd a Csiga-füti duó jelentkezik gyermekműsorával, aztán megint *Pro Art*, de ekkor már a versenyelőadók. Délután 4 órától megint sztárok a színpad: *Jón Aradszky László, Ithos József, Harmath Andrea, Madarász Katalin* és *Auth Ede*, 6-tól pedig a *Defekt duó*, 7-től meg *Maksa Zoltán*. Este 8-kor pedig: a színpadon *D. Nagy Lajos!*

● Mórahalmon, Domaszéken, Ásotthalmon, Zákányszéken Legnagyobb erő a bizalom

Balogi Sándor: „A kereskedelem achillesi sarka a fizetőképes kereslet alakulása...” (Fotó: Miskolczi Róbert)

Az első rendszert változtató esztendőknél többet már keresztet vettek az áfészekre – talán maga a szövetségi törvény is... 1992-ben a Mórahalom és Vidéke ÁFÉSZ is eljutott működése mélypontjára, a pénzügyi hiány tízmillió fölé emelkedett. Aztán ismét felfele a lejtőn: azóta több mint 30 milliós nyereséget sikerült összehozni, hitelek nélkül. Sikeres öt esztendő végén, a tagság újra a szövetségi elnökvé választotta Balogi Sándort.

A szövetségi mozgalomban éppen negyven éve tevékenykedő régi-új elnökkel múltól, jelenről, jövőről beszélgettünk.

● Elnök úr, mi történt a Mórahalom és Vidéke ÁFÉSZ-szel azokban az első rendszerváltoztató esztendőknél?

– Csak egyetlen példát mondok: korábban a szövetségi elnököt egyrészt az elnökség választotta meg, másrészt a tagság is megválasztotta. Csak paradicsomból több száz vagont vásárolt fel a szövetségi elnököt évente. Igen ám, csak hogy a piaci veszteségek beköszöntével több konzervgyár is tönkrement, nem tudtak fizetni... Az áfész viszont nem engedte meg magának, hogy a tagoknak nem fizet! Így 1992-re jelentős, behajthatatlan kintlévősége keletkezett a szövetségnek, mely meghaladta a tízmillió forintot.

● S ha jól tudom, ekkor jött Ön. Mi volt az a „nagy dobás”, amivel

vissza tudta hozni a szövetségi elnökvé választotta Balogi Sándort.

– Negyven éve szolgálunk a szövetségi mozgalomban, mindig ott, ahol valaminek történnie kellett. 1992-ben a mórahalmi áfész vezetősége hívott, hogy segítsék talpra állítani a szövetségi elnökvé választotta Balogi Sándort. Jöttünk, és az ő szavaival élve „nagy dobás” talán az volt, hogy a 39 boltunk kétharmadát kiadtuk bérletbe. Ezzel jelentős árukészleteink szabadultak fel, melynek ellenértékét viszont – a számok is ezt igazolják – sikerült ügyesen megforgatnunk. A bérbeadás nem azt jelenti, hogy lezártuk volna magunkról a felelősséget, hisz ezek az üzlet-helyiségek, berendezési tárgyaikkal együtt továbbra is a szövetségi tulajdonában maradtak, így a karbantartási, felújítási munkák is minket terhelnek. Ha tartósan jó bérleti díjakat akarunk elérni, akkor nekünk is érdekünk, hogy ezek a boltok versenyképesen üzemeljenek. Éppen ezért, azon túl, hogy az induláskor nyitott árukészletet biztosítottunk, évről évre sokat költünk bolt-hálózatunkra.

● Nem kell belker-professzornak lenni ahhoz, hogy megállapítsam: jóval többről van itt szó, mint a boltok egyszerű bérletteléséről...

– Valóságos üzleti kapcsolat áll fenn a boltok bérletvállalkozó, s a szövetségi között. Egyébként ezek a boltok is viselik az áfész emblemját, ami az ellátási kötelezettségen túl, hagyományos szövetségi kedvez-

ményeket, akciót is fémjelvez. S még valami nagyon fontos, amit sokan nem vesznek észre: azzal, hogy 26 boltot bérbe adtunk, egyben azt is jelenti, hogy ugyanennyi vállalkozást segítettünk életre, s működünk közre fenntartásukban, az elmondottak szerint. Mi ez, ha nem vállalkozásfejlesztés, a javából! Ugyanakkor bármilyen közművelésről legyen szó, elsőként számíthatnak rá a települések.

● Ül-e még az „átok” a szövetségi rendezőtek-e végére a tulajdonviszonyok?

– A '92-es szövetségi törvénnyel nevesíteni kellett a szövetségi vagyont 70 százalékat, esetünkben 68 millió forintot. Megtörtént... Az elmúlt évben a tagok jelentős része úgy egészítette ki az 500 forintos részjegyet 3000-re, hogy az üzletrészt felajánlotta a szövetségnek visszavásárlásra. A tagokra nevesített üzletrészek több mint 50 százalékát sikerült visszavásárolni – mivel ezek nem forgalomképesek, jelképes értékűek, 10 százaléknál. Még mindig jelentős számban maradtak olyanok, akik ugyan nem szövetségi tagok, de kallódnak náluk üzletrészek – többszöri levélküldéssel próbálkoztunk már, de a legtöbben a fülké botját sem mozdítják... A kormány meg még mindig csak ígéri, hogy megnyugtató módon rendezi végére a tulajdonviszonyokat.

● Úgy tudom, csökkent a szövetségi tagok száma, mennyire lehet ebből kö-

vetkezten az áfész erejére?

– Ma már semennyire. Valamikor tényleg a tagok száma alapján következtek egy-egy szövetségi méretre, ám azóta akkora változott a világ, hogy az elmúlt évben maga az igazgatóság tett lépéseket a taglétszám csökkentésére, éppen a szövetségi erősítése céljából. Azt csináltuk, hogy a részjegy értékét 500-ról felemeltük 3000 forintra, s kértük, hogy ahol egy családban két-három részjegy is van, vonják össze, s egy valaki képviselje a szövetségi elnökvé választotta Balogi Sándort. A 2574-ről így 848-re csökkent a tagok száma, s egyben erősödött érdeklődésük. Várható, hogy a szövetségi törvény módosításával valamennyi döntéshez a klasszikus értelemben vett határozatképességet kell figyelembe venni, s akkor nagyon fontos lesz, hogy a „kevesebb több legyen”.

● Szövetségi formáról lévén szó, hogyan osztózik a haszon a tagság, s miképpen szívelik el a konkurenciát?

– A szövetségnél nincs osztalék – legalábbis amíg a mostani adótörvények vannak érvényben, semmiképp... Éppen ezért maradnak a kedvezményes akciók, s a lehetőség, hogy a háromezer forintos részjegy után ki-ki ezer forintot levásárolhasson. Ami pedig a konkurenciát illeti, valóban egymást érik a boltok a főbb utcákon, köztük az áfész-üzletek is, saját működésük és bérletek vegyesen, egymással is konkurálva. Jó, hogy van verseny, hisz ez mindenkit arra sarkall, hogy még jobban csipkedje magát – a vásárlóerő visszaesése viszont mindnyájunkat egyformán nyomaszt...

● Miben fejeződik ki ma a mórahalmi áfész legnagyobb ereje?

– Mindenekelőtt a tagok bizalmában. Hogy csak egyet mondjak: több tízmillió forintnyi megtakarítást bíznak a tagok szövetségükre, célrészjegy (nem azonos az említett tagi részjeggyel!) formájában. Nem a takaréktárba, nem a bankba viszik megtakarított pénzüket, hanem idehozzák. Amit mi forgatunk, s versenyképes kamatokkal és feltételekkel bármikor visszadunk.

Örfi Ferenc

Köbányai

Azért csuda mód megváltozott a világ. Alig emlékszünk rá, pedig nem volt ám túl rég, amikor mondjuk egy-egy nyármeleg délután az ember képes volt pusztulásig talpálnia magát egy jó Köbányaiért. Hogy hűtött? – ugyan már... Sörért. Pedig akkor úgy működött a belkereskedelem, hogy még felelősei is voltak az ellátásnak – a szövetségi, meg persze a tanács. Ma elég egy lépés jobbra, elég egy lépés balra, s nem az a kérdés, hogy sör, hanem hogy milyen sört tetszik parancsolni? Pedig nincs is ellátási kötelezettség senkinek. Hát, ez lenne a piacgazdaság! – csak ne kéne már megint Köbányaiért talpálni, jó lenne nekünk az Amstel, meg a Gold is...

Örfi Ferenc

● Minusz tízből plusz harmincmillió Áfész-öttalálalatos

A Mórahalom és Vidéke ÁFÉSZ 8,5 millió forinttal az elmúlt esztendő. A szövetségi pénzgazdálkodása stabil, vagyona nő, üzleti versenyképességük megerősödött. A szövetségi kedd esti küldöttgyűlése jóváhagyta az igazgatóság ez évi üzletpolitikai célkitűzéseit, s újabb öt esztendőre tisztségviselőket választott.

A Mórahalom és Vidéke ÁFÉSZ mostani küldöttgyűlése többre vállalkozott, mint általában évente, hisz eltelt öt év, ideje a hosszabb számvetésnek, s a tisztújításnak. A komoly veszteséggel és adóssággal startolt 1992-es év óta megtett eredmény út után nem volt kétséges, hogy a ciklus emberét, *Balogi Sándort* ismét elnökvé választják a küldöttek. Így is történt. A korábban szűkebb létszámú, öttagú igazgatóságba is kipróbált áfészese kerültek: *Balogi Sándor* elnökön kívül *Kiss István* (Mórahalom), *Gárgyán István* (Zákányszék), *Polner Frigyesné* (Ásotthalom), s *Vőneki István* (Domaszék) kapott bizalmat. A

küldöttgyűlés igen kedves bensőséges aktusaként a szövetségi mozgalmat 47 éve szolgáló *Tóth Szilveszterné* (Ilonka néni) munkássága elismeréseként az Általános Fogyasztási Szövetkezetek Országos Elnöksége által adományozott kitüntetés, a Szövetségi Érdemremet vehette át.

Az 1992-es tízmilliósi hiánytól elrugaskodva, mára harmincmillió eredményről számolhatott be a szövetségi elnök, aminek az elmúlt esztendő 8,5 millió forinttal járult hozzá. S mindeközben a szövetségi nem hogy felélte volna a vagyont, hanem megőrizte, sőt gyarapította! A felszólalók mindegyike méltatta a '92 óta bekövetkezett fordulatot.

Időközben megváltozott az üzemeltetési struktúra is, a 39 – mórahalmi, domaszéki, ásotthalmi és zákányszéki – áfész-bolt kétharmada bérleti formában üzemel. A versenyképesség megerősése érdekében a szövetségi mindvégig nagy gondot fordított boltjai korszerűsítésére, lényeg szó akár a saját üzemeltetésű, akár a bérletes üzlethelyiségekről.

Ö. F.

A bérbe adott mórahalmi ABC felújítása – új polcok, hűtőpult, önkiszolgáló zöldségmérő, automata bejárati ajtó stb. – nemrég fejeződött be, 8 milliót költött rá az áfész. (Fotó: Miskolczi Róbert)

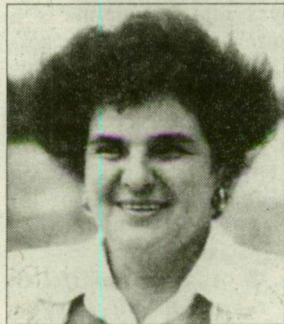
Milyen az ellátás Mórahalmon?

Szűcs Józsefné: – A világ minden van itt! – néznek csak körül, mennyi üzlet nyílt az utóbbi időben Mórahalmon. Én hűsleges vagyok, kenyérért mindig a kenyérboltba, másért máshova, de mindig ugyanoda megyek. Ettől még persze figyelem az árakat, igaz, csak a pénztárnál. Tudnánk mi vásárolni többet is, csak hogy az árak magasak, a nyugdíjak meg kicsik...

Szécsi Gábor: – Igaz, hogy én ritkán esem be a boltba, csak ha küldenek, de általában mindent megkapok – ide járok egyébként a minidiszkontba. Az egy másik kérdés, hogy márkásabb cuccokért, mint például cipőért, farmerért, inkább Szegedre megyek én is. Persze, most jut eszembe, a múltkor már itt vettem egy klassz farmert Mórahalmon, az egyik, nemrégiben nyílt butikban...

Bubori Károlyné: – Elvonatkoztatva attól, hogy magam is a kereskedelemben, illetve vendéglátásban vagyok érdekelt, sokkal jobban tartom az ellátást Mórahalmon, mint bármikor korábban. Van elég üzlet, működik a konkurencia, már a választék is megfelelő – bár a fogyasztani akaró vásárlók, és az eladni akaró kereskedők bánatára, kicsi a fizetőképes kereslet.

Meleg Szilveszter: – Sokat javult az ellátás az utóbbi években, különösen amióta a Kis Marciék diszkontja, meg az új élelmiszer ABC is megnyílt. Nincs is itt semmi baj a kínálattal, a pénzünk kevés, hogy vásároljunk. Én abban bízom, hogy a mezőgazdaság mélyrepülése már nem tart sokáig, új munkahelyek keletkeznek, s az értékesítés és feldolgozás megerősödésével nekünk is csak több marad.

„Munkakörök”

● Munkatársunktól

A munkaügyi központi tájékoztatója szerint Csongrád megyében 18 ezer 497 munkanélküli regisztráltak márciusban, ami 1 százalékkal (174 fővel) kevesebb az előző havinál, s 2,8 százalékkal (540-nel) alacsonyabb az elmúlt év azonos időszakához képest. A munkanélküli-ráta 0,1 százalékkal javult, mértéke 9,4 százalékos, ami 1,6 ponttal elmarad az országos átlagtól – ezzel Csongrád megye az ötödik a megyék közötti rangsorban.

A mórahalmi munkaügyi kirendeltség körzetében lényegesen változás nem történt az egy hónappal korábbi munkaügyi állapotokhoz képest. Ám ha az elmúlt esztendő azonos időszakára visszatekintünk, megállapíthatjuk, hogy a regisztrált munkanélküliek száma 7,5 százalékkal csökkent egy év alatt. A mostani februári és márciusi 914-es regisztrált létszám 69-cel kevesebb a tavalyinál. Maga a munkanélküli-ráta 9,5 százaléka a mórahalmi térségben (tavaly ilyenkor még jóval 10 fölött tartott!), ami 0,1-del több a megyei átlagnál. Márciusban csak Szegeden mértek jobb eredményt, 8,1 százalékos. Ami a bejelentett munkaerőigényeket illeti, a mórahalmi munkaügyi kirendeltség éppen száz állásajánlatot tartottak nyilván, 26-tal többet az előző hónapnál, s 30-cal többet a tavaly ilyenkorinál.